

Perspektívy fotovoltiky na Slovensku

Mapovanie súčasnej situácie na Slovensku a legislatívne východiská pre rozvoj fotovoltického sektora v nasledujúcich rokoch.

Ing. Ján Otčenáš

Email: jan.otcenas@solartime.sk

Tel: +421 918 249448

Slovenská asociácia fotovoltického priemyslu

Slovenská asociácia fotovoltického priemyslu (SAPI) má za cieľ trvalo udržateľnú podporu všetkých obnoviteľných zdrojov energie a rozvoj fotovoltického priemyslu. Zároveň je partnerom pre širšiu odbornú aj verejnú diskusiu pri tvorbe podnikateľského prostredia v tomto odvetví.

Kontakt

Slovenská asociácia fotovoltického priemyslu

Švabinského 21
851 01 Bratislava

Email: info@sapi.sk

Európske a národné ciele do roku 2020

Európska únia - Smernica 2009/28/ES

- 20% zníženie emisií v porovnaní s rokom 1990
- 20% zvýšenie energetickej efektívnosti (zníženie spotreby)
- 20% podiel obnoviteľných zdrojov na spotrebe
- 10% podiel obnoviteľných zdrojov v doprave

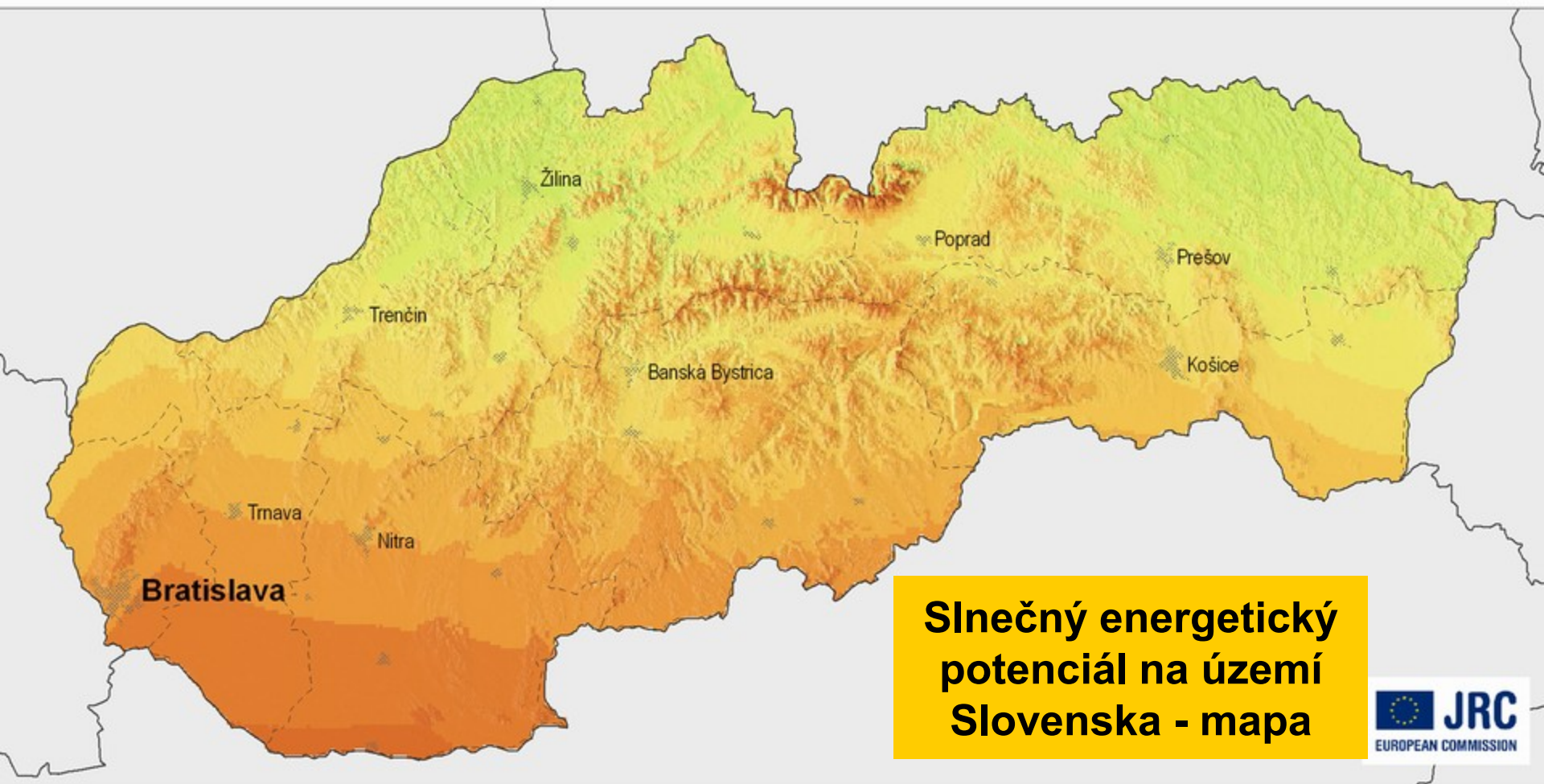
Slovensko - Národný akčný plán zo 6.10.2010

- 14 % podiel OZE na hrubej konečnej spotrebe energie v roku 2020
- 10 % podiel OZE v doprave v roku 2020

Pre rok 2020 predpokladá NAP pre solárne elektrárne len **300 MWp** inštalovaného výkonu

Global irradiation and solar electricity potential Optimally-inclined photovoltaic modules

Slovakia

**Slničný energetický
potenciál na území
Slovenska - mapa**

Yearly sum of global irradiation [kWh/m^2]

<1200 1250 1300 1350 1400

<900 938 975 1013 1050

Yearly electricity generated by 1kW_{peak} system with performance ratio 0.75 [$\text{kWh}/\text{kW}_{\text{peak}}$]

Authors: M. Šúri, T. Cebecauer, T. Huld, E. D. Dunlop

PVGIS © European Communities, 2001-2003

<http://re.jrc.ec.europa.eu/pvgis>

0 25 50 km

Súčasná situácia vo využívaní solárnej energie

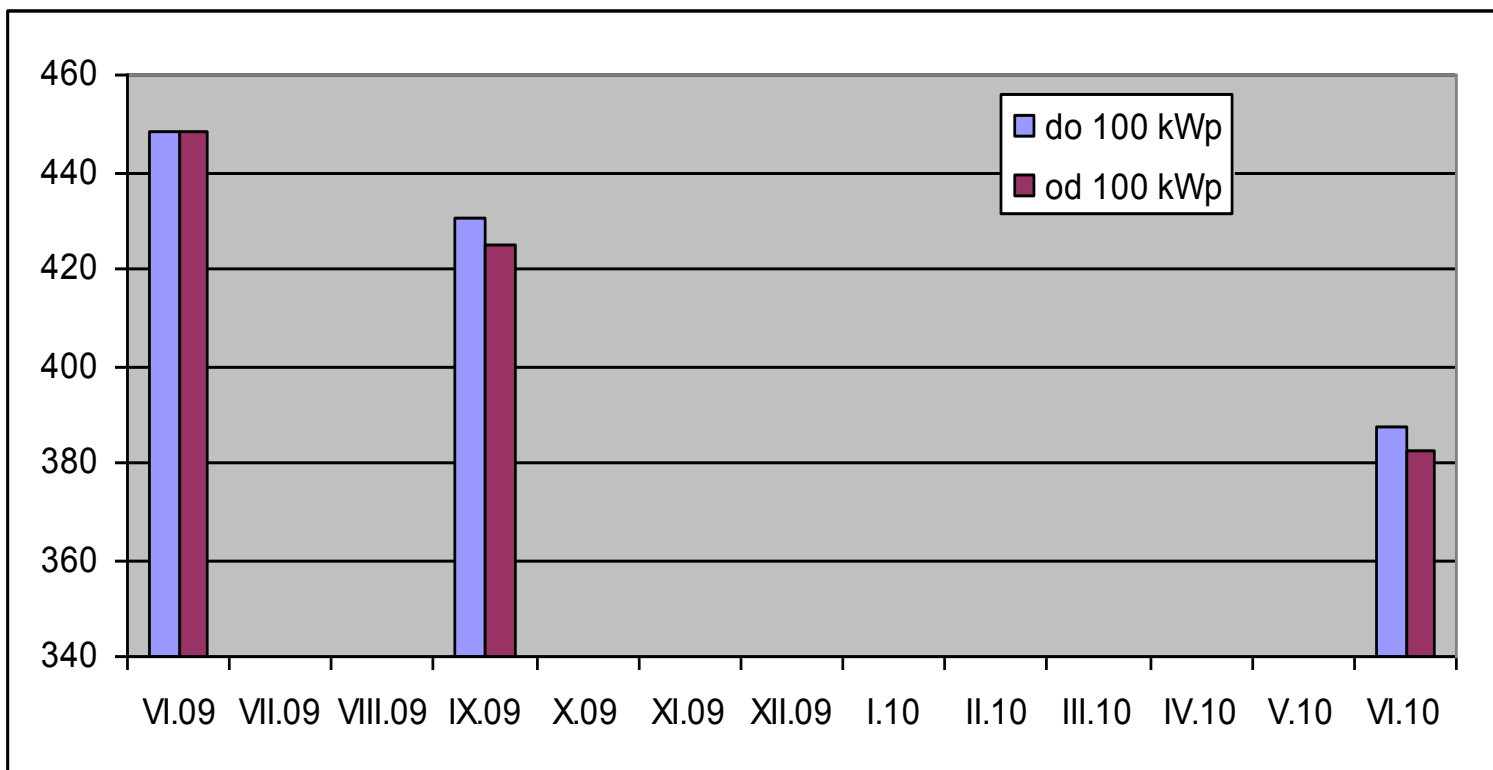
- Slovensko má veľmi dobrý potenciál využitia slnečnej energie, avšak súčasný rozvoj je problematický a je zameraný len na systémy pripojené do distribučnej siete (on-grid).
- Hlavným podporným nástrojom pre elektrickú energiu vyrobenú zo slnka je:
  - systém výkupných taríf,
  - prevzatie zodpovednosti za odchýlku distribútorom,
  - daňovou výnimkou na spotrebnú daň na elektrinu vyrobenú z OZE
- Výkupné tarify sú v súčasnosti rozdelené na malé inštalácie do 100 kWp a inštalácie nad 100 kWp a celková cena tarifu je zložená z ceny za energiu na straty a doplatku. Výšku tarifu určuje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (URSO)
- Výkupné tarify sú stanovované pre dobu návratnosti danej technológie zhruba 12 rokov. Prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy vykupuje elektrinu zo slnka za pevnú výkupnú tarifu na základe potvrdenia o pôvode elektriny z OZE vydaného podľa Nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou.
- Výkupná cena je výrobcovi elektriny z OZE garantovaná na obdobie 15 rokov od roku uvedenia zariadenia do prevádzky alebo od roku rekonštrukcie alebo modernizácie. Po 15 rokoch je výkupná cena vo výške ceny energie na straty.

Stručná chronológia legislatívy

- 10.6.2009 – Výnos 2/2009 reguluje URSO výkupnú cenu
  - pre FV inštalácie bez ohľadu na veľkosť inštalácie pre rok 2009 na 448,12 € / MWh

- 9.9.2009 – Výnos 7-2009 reguluje URSO výkupnú cenu odo dňa účinnosti
  - pre FV od 100kWp a viac na 425,12 € / MWh
  - pre FV menej ako 100kWp na 430,72 € / MWh

- 19.6.2009 je prijatá legislatíva o obnoviteľných zdrojoch, Zákon 309/2009 z 19 júna 2009 o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon vstúpil do platnosti od 1.9.2009.

- 1.12.2009 – SEPS stanovil kvótu 120 MWp pre FV inštalácie nad 1 MWp, teda pre FV ktoré podľa zákona potrebovali kladné vyjadrenie MH SR o súlade s energetickou koncepciou. Táto kvóta bola vyčerpaná už niekoľko dní po termíne začatia prijímania žiadostí.
- 1.5.2010 – novela zákona o energetike 656/2004 zo dňa 2.3.2010 hovorí, že vyjadrenie Ministerstva hospodárstva o súlade s energetickou koncepciou je povinné pre všetky pozemné inštalácie a pre strešné nad 100 kWp, avšak kvóta SEPS bola vyčerpaná už v decembri 2009, čo prakticky ukončilo rozvoj ďalších projektov pozemných inštalácií fotovoltických elektrární.
- 23.6.2010 – regulácia výkupnej ceny na rok 2011 s legislatívne maximálnym 10% -ným znížením oproti predchádzajúcemu obdobiu, pri nasledovnom rozdelení podľa typu inštalácie:
  - Pre FV inštalácie do 100 kWp stanovuje výkupnú cenu 387,65 € / MWh
  - Pre FV inštalácie od 100 kWp stanovuje výkupnú cenu 382,61 € / MWh
- 15.12.2010 – novela 558/2010, ktorá vstúpi do platnosti od 1.2.2011, ktorá je výrazne reštriktívna voči budovaniu FV inštaláciám ktoré sa pripájajú do distribučnej sústavy.

Vývoj výkupných cien pre solárnu energiu v rokoch 2009, 2010 a pre 1. polrok roka 2011

Odhad inštalovanej kapacity FV elektrární

	odhad v MWp
Rok 2009	0,046
Rok 2010	120-150
Rok 2011	150-200

Zdroje:

Distribučné spoločnosti

URSO

Slovenská banková asociácia

Perspektívy slovenskej fotovoltiky do 1.7.2011

Prechodné ustanovenia novely 558/2010 zákona 309/2009 umožňujú postaviť inštalácie, ktoré:

- majú **právoplatné stavebné povolenie** vydané pred termínom 1.2.2011 a
- budú **uvedené do prevádzky** podľa súvisiacich predpisov pred termínom 1.7.2011, čo v praxi znamená, že budú mať právoplatnú kolaudáciu podľa stavebného zákona najneskôr 30.6.2010.

Vzhľadom na rozdielnu prax jednotlivých distribučných spoločností pri uzatváraní zmluvy o pripojení a pri samotnom pripájaní fotovoltických inštalácií k distribučnej sieti, je vhodné podrobne konzultovať podmienky pripojenia so zodpovednými pracovníkmi distribučnej spoločnosti.

Perspektíva slovenskej fotovoltiky po 1.7.2011

Novela 558/2010 zákona 309/2009 o obnoviteľných zdrojoch prináša pre fotovoltiku nasledovné zásadné úpravy:

- Obmedzenie podpory – podpora je naďalej poskytovaná len pre pre FV inštalácie menšie ako 100 kWp a umiestnené na streche alebo plášti budovy, ktorá je zapísaná v katastri nehnuteľností, podľa pravidla jedna budova jedna inštalácia.
- Obmedzenie podpory na inštalácie do 100 kWp sa týka ako finančného nároku na doplatok, tak aj zodpovednosti za odchýlku.
- ÚRSO stanoví s účinnosťou od 1.7.2011 nové výkupné ceny pre výrobu z obnoviteľných zdrojov energie, avšak pre slnečnú a veternú energiu môže byť stanovená ľubovoľne, bez akéhokoľvek pravidla.

Prekážky rozvoja fotovoltiky na Slovensku

- Časté legislatívne zmeny a mimolegislatívne zásahy prostredníctvom inštitúcií nevytvárajú stabilné prostredie pre investorov
- Negatívny postoj Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy (SEPS) voči OZE, neochota upraviť sieť a jej reguláciu.
- Lehoty vybavenia žiadosti na distribučných spoločnostiach nerešpektujú 30-dňovú zákonnú lehotu.

Záverom

- Vzhľadom na súčasný legislatívny status, administratívne prekážky, a obštrukcie zo strany distribučných spoločností je možné predpokladať, že pre on-grid fotovoltické inštalácie na Slovensku nastane utlmenie záujmu investorov, minimálne do doby, keď výrazne poklesne cena technológií.
- Už dnes vidieť na Slovensku náznaky presunu záujmu do off grid inštalácií ako sú napríklad verejné osvetlenia, energeticky nezávislé rodinné domy a podobne. To však predpokladá iný typ investorov, napríklad obecné a mestské samosprávy, majiteľov rodinných domov, teda investorov, ktorí posudzujú celkový úžitok z prevádzky takýchto zdrojov elektrickej energie a neprístupujú k investícii výhradne z finančného hľadiska.

Dôležité úrady

- Ministerstvo hospodárstva SR (MH SR)
  - *energetický gestor, tvorca zákonov v oblasti energetiky.*
- Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO)
  - *zodpovedný za cenovú reguláciu, určuje ceny aj doplatku, vedie „evidenciu“ pripojených FVE*
- Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (SEPS)
  - *zodpovedná najmä za silové vedenia VVN, vydáva osvedčenia o súlade s energetickou koncepciou*

Regionálne distribučné spoločnosti

zodpovedné za pripojenie OZE a fakturáciu

- ZSE Distribúcia, a.s. (skupina EON)
- Stredoslovenská energetika – Distribúcia, a.s. (skupina EDF)
- Východoslovenská distribučná, a.s. (skupina RWE)

Súvisiaca legislatíva v energetike

- Zákon č. 558/2010 Z.z. z 15.12.2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Účinnosť od 1.2.2011
- Zákon č. 492/2010 Z.z. z 1.12.2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Účinnosť od 1.1.2011
- Zákon č. 309/2009 Z.z. z 19.6.2009, o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysokoúčinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Účinnosť od 1.9.2009
- Zákon č. 293/2009 Z.z. zo 24.6.2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Účinnosť od 1.9.2009
- Zákon č. 73/2009 Z.z. zo 17.2.2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Účinnosť od 15.3.2009
- Zákon č. 283/2008 Z.z. z 2.7.2008, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Účinnosť od 1.8.2008
- Zákon č. 112/2008 Z.z. z 14.2.2008, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Účinnosť od 1.4.2008
- Zákon č. 107/2007 Z.z. z 7.2.2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Účinnosť od 15.3.2007
- Zákon č. 658/2004 Z.z. z 26.10.2004 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Účinnosť od 1.1.2005
- Zákon č. 397/2002 Z.z. z 09.07.2002 ktorým sa dopĺňa zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Účinnosť od 24.7.2002
- Zákon č. 276/2001 Z.z. z 14.6.2001 o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Účinnosť od 1.8.2001

Literatúra:

- Gustav Resch, Christian Panzer, Sebastian Busch, Mario Ragwitz, Daniel Rosende, Monika Rothová - Výhľadová analýza využívania obnoviteľných zdrojov energie na Slovensku, Viedenská technická univerzita, Energeticko – ekonomická skupina, Viedeň, Rakúsko v spolupráci s Fraunhofer výskumný inštitút, Karlsruhe, Nemecko Energetické centrum Bratislava, Bratislava, marec 2010
- Ladislav Gunčaga - Cenová regulácia v elektroenergetike, Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, december 2010
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES, 23. apríla 2009
- Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov, Ministerstvo hospodárstva a výstavby SR 6.10.2010
- Zákon č. 656/2004 Z.z. SR o energetike
- Zákon č. 276/2001 Z.z. SR o regulácii v sieťových odvetviach
- Zákon č. 309/2009 Z.z. SR o podpore OZE